

ZÁZNAM DO KRONIKY OBCE
SLOVENSKÉ PRAVNO
za rok 2013

Zapísala kronikárka: Mgr. Zdenka Blašková

Počet strán: 11

2013

Všeobecne

V marci 2013 Slovensko prekvapilo chladné a mrazivé počasie. Silný vietor vytváral záveje, strhával strechy a vyvracal stromy. Na severe krajiny padali v noci mrazivé teplotné rekordy, na Orave bolo nameraných – 28 °C. V roku 2013 tak ako Slovenské Pravno, tak asi sedemdesiat ďalších dedín a mestečiek oslavovalo deväťsto rokov prvej písomnej zmienky o obci. A určite tak ako u nás aj v iných dedinách sa konalo viacero kultúrnych akcií a stretnutí na pripomenutie tohto veľkého jubilea. V júni zase južné oblasti Slovenska potrúpili pri silných dažďoch záplavy. V novembri sme si boli voliť zástupcov kraja vo voľbách do orgánov samosprávnych krajov.

Sociálne pomery

Aj v roku 2013 došlo k úbytku počtu obyvateľov Slovenského Pravna, kým na začiatku roka teda k 1. januáru bolo 933 Pravňanov na konci roka ich počet klesol na 922 ľudí. Do evidencie nových obyvateľov pribudlo 5 zápisov a to 3 novonarodené dievčatká a 2 chlapci. Počas roka 2013 zomrelo 12 obyvateľov Pravna a to 6 mužov a rovnako 6 žien. Ženy umreli vo veku 59, 63, 64 a 3 vo veku 67 rokov. Zomrelí muži boli vo veku 47,59,71,78,87 a 88 rokov. V roku 2013 sa prihlásilo k trvalému pobytu do Pravna 6 ľudí ale odhlásilo sa 10. Do sobášnej matriky bolo zapísaných 5 sobášov, z toho 1 sa konal v obradnej miestnosti Obecného úradu, ale ani jeden z mladomanželov nebol obyvateľom Slovenského Pravna. Najstaršími Pravňanmi boli v roku 2013 deväťdesiatjedenročná Mária Zavadská a osemdesiatštyriročný Pavol Glesk.

V roku 2013 Obecný úrad vydal 2 stavebné povolenia na rodinné domy. Skolaudovaný bol 1 objekt – hala.

Obecný úrad

Schválený rozpočet na rok 2013 v sume 530.000,- € bolo potrebné vzhľadom na skutočný vývoj príjmov a výdavkov trikrát upravovať. Na konci roka bol v príjmovej časti rozpočet v sume 582.280,- € skutočne vyčerpaný v sume 579.868,- €. Vo výdavkovej časti bol po konečnej úprave stanovený rozpočet v sume 572.422,- € a výdavky v skutočnosti boli 562.132,- €.

Všetky snahy obecného úradu v roku 2013 smerovali k zabezpečeniu osláv 900. výročia prvej písomnej zmienky o obci. Aj prostredníctvom brigád bola dokončená rekonštrukcia a zastrešenie tanečného kola v sume 8.239,- €. Za ťažbu dreva, ktorá bola predtým realizovaná sa musela uskutočniť aj výsadba obecného lesa a to v sume 5.215,-€.

V roku 2013 sa za vývoz komunálneho odpadu platilo 14,50 € za osobu a daň za psa bola 5,- €.

Obecné zastupiteľstvo zasadalo počas roka 10-krát.

Ku rodinným gratulantom občanov Slovenského Pravna, ktorí oslavovali v roku 2013 okrúhle jubileá 70, 75, 80, 85 a 90 rokov sa pripojili kyticou aj starostka Ing. Marta Hruzová spolu so zástupkyňou Máriou Windischovou.

Voľby

Dňa 9. novembra 2013 sme si boli voliť zástupcov do orgánov Žilinského samosprávneho kraja. V Slovenskom Pravne zo 785 voličov odvolilo 108 ľudí. Platných hlasovacích lístkov pre voľbu predsedu bolo 107 a pre voľby do zastupiteľstva 99. V obci najviac hlasov ako predseda Žilinského samosprávneho kraja získal spomedzi 5 kandidátov Ing. Juraj Blanár. Spomedzi 7 kandidátov sme si volili jedného poslanca a v obci mal najviac hlasov Ing. Milan Litva. Títo dvaja

kandidáti vyhrali vo voľbách aj celkovo a tak na ďalšie štvorročné obdobie nás budú zastupovať.

Kultúrne akcie	Dňa 1. januára 2013 sa obyvateľom Slovenského Pravna v miestnom rozhlase prihovorila starostka obce Ing. Marta Hruzová a pred novoročným obedom zaželala všetkým úspešný štart do nového roku.
Fašiangy	„Fašiangy Turíce veľká noc príde“ znelo po dedine 9. februára 2013. To ako zvyčajne chodil fašiangový sprievod (bližšie v časti Dobrovoľný hasičský zbor).
Obecná zabíjačka	Po skúsenosti z predchádzajúceho roku, kedy mráz zachádzal za nechty sa obecná zabíjačka uskutočnila 2. marca 2013. Už piatok poobede začali poslanci obecného zastupiteľstva chystať zabíjačkové dobroty, aby si v sobotu doobeda mohli prísť Pravňania zakúpiť a pochutnať na kapustnici, klobáskach, jaterniciach.
Oslavy oslobodenia obce	To, že už 68 rokov uplynulo od vtedy ako bola oslobodená naša obec sme si pripomenuli dňa 14. apríla 2013 na námestí pred obecným úradom. V miestnom rozhlase sa niesli zvuky hymny, potom báseň (Zdenka Blašková) a spev žien pravňanského spevokolu. Starostka Ing. Marta Hruzová v príhovore spomenula priebeh oslobodzovania obce a vzdala hold padlým vojakom a Pravňanom. K pomníku položili veniec strelci a spomienkovú slávnosť ukončili speváčky. Nastúpení strelci sa presunuli na strelnicu, kde sa pokračovalo streleckou súťažou (bližšie Základná organizácia Združenie technických športových činností).
Stavanie mája	Stavanie mája mládenkami a zdobenie mladými dievčencami už dávnejšie neplatí v našej obci. Poobede 30. apríla 2013 priviezli na traktore prichystaní máj pracovníci obecného úradu, vyzdobili ho deti materskej školy a postavili ho pomocou techniky pracovníci obecného úradu a poslanci.
Deň matiek	Všetky ženy – matky boli pozvané dňa 12. mája 2013 do sokolovne na posedenie pri príležitosti sviatku Dňa matiek. Príhovor mal poslanec Ing. Dušan Lichner. S pripraveným kultúrnym programom vystúpili deti z materskej škôlky, žiaci základnej školy a samozrejme nesmeli chýbať tri skupinky mažoretiek. Prítomné maminy dostávali od poslancov čokoládu a kvietok.
Deň detí	Pre nepriaznivú predpoveď počasia sa súťažné popoludnie pre deti pri príležitosti sviatku Medzinárodného dňa detí konalo dňa 1. júna 2013 v sokolovni. Asi toto daždivé počasie sa podpísalo pod nižšiu účasť detí, ale tie ktoré prišli dostali sladký balíček. Ďalšie sladké odmeny mohli získať v súťažiach a mohli sa aj zabaviť pri hudbe. O ozvučenie sa postaral Bc. Andrej Hruz.
Prehliadka mažoretiek	Dňa 22. júna 2013 bola popoludní plánovaná prehliadka mažoretiek na futbalovom ihrisku. Organizátori sa určite preľakli, keď sa pred obedom zatiahlo a spustil sa silný lejak, avšak do začiatku podujatia sa vyčasil a stihla ešte aj tráva uschnúť. S pripravenými zostavami vystúpili tri skupiny domácich mažoretiek, taktiež tri skupiny dievčat z Turčianskych Teplíc a po dva tímy mažoretiek z Ďanovej a Hornej Štubne. Pravňanské mažoretky boli čo do počtu asi najväčšou skupinou, kde mladších mažoretiek spolu s mažoretom bolo jedenásť. Najmladšie škôlkárky pripravovala jedna zo starších mažoretiek Denisa Ďanovská. Asi dvojhodinový program prehliadky bol spestrený vystúpením speváčky a speváka súrodencov Habrdovcov z Turčianskych Teplíc. Na záver prehliadky vedúca domácich mažoretiek v príhovore poďakovala svojim kolegyniam za čas, ktorý dievčatám venujú pri nacvičovaní zostáv. Poďakovala rodičom za podporu, ochotu a pohostenie, ktoré pre mažoretky pripravili. Za zmienku stojí aj poďakovanie Márii Windischovej za krásnu výzdobu futbalového ihriska a Ing. Ľubomírovi Lichnerovi za finančný príspevok na zakúpenie originálnych mažoretkových kostýmov. Program sa týmto ešte ani zďaleka nekončil, po krátkej prestávke s rappovými vlastnými piesňami vystúpil Miňo Stres

Paulíny a po ňom svoje umenie s paličkami ukázal bubeník Andrej Kampf z televíznej relácie Česko-Slovensko má talent, kde sa umiestnil na treťom mieste. Podvečer pokračoval diskotékou, kde hral DJ Miroslav Lilge ml., ktorý sa postaral aj o ozvučenie celej akcie. Potom boli všetci pozvaní na tanečnú zábavu s hudobnou skupinou Mimi až do rána.

Najväčším sviatkom pre Slovenské Pravno boli oslavy 900. výročia prvej písomnej zmienky obce v Zoborskej listine z roku 1113. Štvordňové oslavy začali štvrtok 11. júla 2013 slávnostným prestrihnutím pásky pred „izbou spomienok“. V miestnom kultúrnom stredisku pracovníci odboru kultúry a cestovného ruchu z Úradu Žilinského samosprávneho kraja (ďalej ŽSK) zo Žiliny pripravili výstavu fotografií, výrobkov a historických predmetov pravňanských ľudí. Po úvodných príhovoroch Mgr. Zuzany Kmeťovej riaditeľky odboru kultúry Úradu ŽSK a starostky Ing. Marty Hruzovej si prítomní občania mohli výstavku poprezerat'. Zároveň kroky viacerých občanov smerovali na vynovené a na oslavy pripravené tanečné kolo.

Ďalší deň 12. júla 2013 sa v jedálni základnej školy uskutočnilo slávnostné zasadanie obecného zastupiteľstva. Po úvodných oficialitách vystúpila starostka Ing. Marta Hruzová s príhovorom, v ktorom stručne popísala historické medzníky obce, vybudovanie spoločensky dôležitých stavieb a zhrnula činnosť obce za posledných desať rokov. Po príhovore zarecitovala báseň Dominika Zelenková a ženy pravňanského spevokolu zaspievali pieseň vytvorenú špeciálne pre túto príležitosť. Následne starostka Ing. Marta Hruzová spoločne s poslankyňou Máriou Windischovou odovzdala ďakovné listy ľuďom, ktorí sa pričínili o rozvoj v obci. Medzi ocenenými boli členky spevokolu, poslanci obecného zastupiteľstva, navrhnutí členovia jednotlivých organizácií a zložiek (požiarnici, futbalisti, poľovníci, únia žien), kontrolór obce, kronikárky, knihovníčka, vedúca mažoretiek a darcovia krvi. Spomienkový predmet a špeciálne poďakovanie dostali Dušan Blaško, Miloslav Jeleň st., Drahomíra Blašková a Božena Kubisová za dlhoročnú záslužnú činnosť v obci. Do diskusie, kde sa predpokladalo, že prítomní pri takejto príležitosti začnú spomínať na vlastné dôležité medzníky v živote sa neprihlásil nikto z prítomných. Na záver zaznel vlastný (Zdenka Blašková) veršovaný príspevok historických udalostí obce, ktorý uvádzam nižšie.

Niekedy dávno, medzi ľuďmi kolovala,
povešť o Pravne sa tradovala.
Že na kopci Šiance stál hrad,
to je vykopávkami doložený fakt.
Ale, že oproti na Petrovom vršku kostol bol,
to už je len povest'ou.
A tá pokračuje tým,
že obe tieto stavby, dali páni spojiť mostom remenným.
Dost' bolo však povestí a ľudového rozprávania,
dajme sa do skutočného spomínania.
Písal sa rok tisícsto a ešte aj trinásť,
keď ľudia zoborského opáta zastali až pri nás.
Aby majetky jeho zaznamenali,
ocitli sa až v Turčianskom chotári.
Dokument uvádza jednu pravdu,
že jedľa, dub a rieka oproti Pravnu,
krajným bodom hranice sa stala,
čím sa naša obec do listiny dostala.
Mocný kráľ Koloman tento majetkový doklad potvrdil,
a veľkú váhu mu dal, keď kráľovskú pečať na ňu otláčil.
Len málo obcí a miest z územia Slovenska sa môže hrdiť,

že deväťsto liet už život plynie u nich, čo písomne je možné tvrdiť.
Slovenské Pravno tiež túto výsadu má
a deväť storočníc si tento rok pripomína.
Na všetky tie veky len Sokolská skala vyriekla by snád',
čo všetko udialo sa dole a ona nemo musela tam stáť.
Život v Pravne plynul, raz pokojne a raz stuha.
niekdy človek žil si dobre a niekdy bol len sluha.
Ľudkovia tu nažívali, Briešťanka tiekla okolo ich domčekov,
a vlastníctvo tejto zeme prechádzalo v rukách Rečkových potomkov.
Pravno ako centrum panstva už v štrnástom storočí,
malo kostol a farára o čom písomnosť svedčí.
Obec bola pozdvihnutá aj v šesťnástom storočí,
kedy právo obdržala, to sa nikto neprieči.
Tá škultécia znamenala právo lovu, ryby chytať,
právo držať mlyn aj krčmu; pálenicu, trhy mať.
Tradícia jarmokov, v storočí tom sedemnástom, v archívoch je doložená,
po krátkom odobratí práva, pre účasť na povstaní, bola výsada znovu obnovená.
Cechy v Pravne previtali, či hrnčiarsky, či mlynári, tesári.
Neskôr k tomu pridali sa kožušníci, krajčíri, zámočníci, kovári.
Požiar, čo v osemnástom storočí Pravno zasiahol,
rozvoju obce určite nepomohol.
Bol však len malým zastavením vo vývine v tomto kraji.
A dedina naberala aj tak význam v Turčianskom chotári.
Nikdy sa nestala mestečkom, čo je smutné,
ale i tak si tu nažívali ľudia kľudne.
Aj uvoľnenie poddanstva v storočí deväťnástom,
zasiahlo Pravno kladne v jej vývoji ďalšom.
Potom prišli ťažké časy na celú krajinu,
keď vojny a povstanie potrápili občinu.
Boli brzdy a súžením pre Pravnianskych občanov,
hlavne straty na životoch, čo spomíname s pokorou.
Ďakujeme našim odvážnym ľuďom,
že môžeme nažívať v Pravnianskej záhradke s kľudom.
Ďakujeme aj rodákovi, čo hrdo svoje rodisko ospevovali,
a Pravno po Slovensku a vo svete prezentovali.
Slovenské Pravno dedina to neveľká je,
ale už deväťsto liet oslavuje.
By stále si tu ľudia nažívali v pokoji,
by nič jej nebránilo v rozvoji,
to všetci želáme jej v tieto dni,
keď pripomíname si jej sviatok okrúhly.

Po ukončení obecného zastupiteľstva boli ocenení ľudia pozvaní na posedenie a pre ostatných prítomných bolo prichystané tiež malé občerstvenie.

Hlavné oslavy začali v sobotu 13. júla 2013 poobede pochodom obcou z námestia na tanečné kolo. V sprievode za znakmi obce kráčali mažoretky, hudobná skupina Dubovčianka, starostka, poslanci, poslankyne obce, starostovia okolitých obcí, pozvaní hostia, deti materskej školy, speváčky miestneho spevokolu, žiaci základnej školy, učitelia, členovia jednotlivých zložiek v obci poľovníci, požiarnici, futbalisti a občania. Pri príchode na tanečné kolo starostka Ing. Marta Hruzová prestrihnutím pásky otvorila vynovené tanečné kolo. Na úvod zahrala pár piesní dychová hudba Dubovčianka a potom sa úvodného slova ujala Mgr. Zuzana Kmeťová, riaditeľka odboru kultúry Úradu ŽSK, ktorá prítomných aj celým programom sprevádzala. Pred slávnostným príhovorom starostky Ing. Marty Hruzovej vystúpili s pripravenou básňou žiačky základnej školy a mažoretky. Potom

pokračovali žiaci základnej školy s pripravenou scénkou o udelení práv trhu obci. Rôznorodý bol program detí z materskej školy a milým bolo vystúpenie najmenších mažoretiek. Piesne speváčok miestneho spevokolu boli popretkávané nimi prerozprávanými humornými vraj „skutočnými“ príbehmi ľudí z Pravna. Keď prišiel Ing. Juraj Blanár predseda ŽSK vystúpil s príhovorom a priniesol aj darček v podobe veľkej torty, ktorú potom spoločne so starostkou Ing. Martou Hruzovou rozkrájali prítomným ľuďom. Ing. Juraj Blanár z rúk starostky prebral pamätnú plaketu. Program pokračoval vystúpeniami hudobno-tanečných skupín Oprášené krpce zo Žiliny, Severanka z Martina, na záver tohto oficiálneho programu zaznela opäť vlastná báseň (Zdenka Blašková).

Na úpäti Bohušovej v zajatí jej mohutných stromov,
vyrástlo Slovenské Pravno – dedina - náš domov.
Tu prebývame Pravňania milí
tu srdcia našich predkov bili.
Pri východe slnko zobudí z rána,
dedinu, aby už vstala.
A vysoké stromy, čo obklopujú našu kotlinu,
vyprovádzajú ho pri západe za túto dolinu.
Kolobeh roka v Pravne je rovnaký.
Keď na jar prichádzajú sťahovavé vtáky,
už seje traktor zrno po poli,
a malé vtáča pritom veselo si ševolí.
V lete na Stráži pestro kvitnú kvety lúčne,
a nám je vtedy občas trochu smutne.
Pretože tak rýchlo uteká čas,
a nemá moc zastaviť ho nikto z nás.
Keď príde jeseň, na Rovne cestou
farbia sa stromy pestrofarebnou piesňou.
A srnu, čo zo Sokolského potoka vodu pije,
poľovník z postriežky pozorne sleduje.
V zime keď Pravno zastrie perina biela
pri domácom krbe sa stretne rodina celá.
A pri Kríži keď záveje zafúkajú cestu,
ťažko sa dostať z dediny k mestu.
Takto ide rok čo rok takmer skokom,
a dnes asi nikto nezostal bokom.
Veď všetci sme sem prišli s túžbou,
Zaspomínať si s pestrým programom a hudbou.
Deväťsto rokov Slovenské Pravno dnes oslávilo,
a nám prispieť pri tej príležitosti bolo povinnosťou milou.
Dnes ste sem prišli mnohí pookriať,
veď domov do svojho rodiska sa vracia každý určite rád.

Potom pokračovala tanečná zábava najprv s hudobnou skupinou Trio Sunny Music zo Strečna a následne až do rána hrala Štvrtá tretina z Dubového.

Nedeľa 14. júla 2013 sa niesla v slávnostnej kresťanskej atmosfére a to ekumenickými službami božimi na tanečnom kole. Po predchádzajúcej tanečnej zábave na kole nebolo ani stopy a dôstojne pripravený areál sa poobede naplnil ľuďmi, ktorí si prišli vypočuť slovo Božie. Sprievodného slova sa ujala poslankyňa Eva Pálešová. Keď v tomto prostredí v obklopení hôr zaznel spev cirkevného zboru pod vedením Mgr. Moniky Kalnickej po tele miestami behal mráz, rovnako to bolo aj keď zvučným hlasom zaspievala katechéta Mgr. Anna Varholová. V hlásaní Božieho slova sa striedali evanjelická farárka Mgr. Zlatica Karásková a katolícky farár Marián Gregor. Program bol popretkávaný kresťanskými úryvkami, s ktorými vystúpili Mgr.

Eva Pálešová a neskôr žiačky základnej školy Nikolka Svinčáková a Kristínka Karásková. Zaujímavým bola aj pieseň v doprovode gitár farárky Zlatici Karáskovej, Evy Pálešovej a Kataríny Pálešovej. Na záver sa všetkým poďakovala poslankyňa Mária Windischová, či už pri príprave, hladkom priebehu alebo účasťou na oslavách.

Pri príležitosti 900. výročia prvej písomnej zmienky obce Slovenské Pravno bola vydaná a do každej domácnosti rozdistribuovaná malá brožúrka o histórii, vývoji a kultúrnom živote v obci.

Oslavy
SNP
Presne na deň 69. výročia Slovenského národného povstania dňa 29. augusta 2013 sme si pripomenuli túto udalosť spomienkovou akciou na námestí. Po hymne zaspievali pieseň ženy miestneho spevokolu, nasledovala báseň (Zdenka Blašková) a príhovor poslankyne Márie Windischovej. Veniec za doprovodu hudby položili k pomníku padlých poslanci Eva Pálešová a Miroslav Lilge. Na záver zaspievali speváčky. Tradičná vatra pri tejto príležitosti bola zapálená 31. augusta 2013 na tanečnom kole a po nej pokračovala diskozábava do rána, ktorú hral DJ Miroslav Lilge ml.

Súťaž
požiarnikov
Dňa 21. septembra 2013 sa malí požiarnici zúčastnili súťaže branného preteku, ktorá sa konala pri tanečnom kole (bližšie v časti Dobrovoľný hasičský zbor).

Pamiatka
zosnulých
V deň pamiatky zosnulých dňa 2. novembra 2013 poslanci Eva Pálešová a Ing. Dušan Lichner v dome smútku spomienkovými príhovormi spomenuli tých čo počas roka umreli v obci. Taktiež sa pri tejto príležitosti uskutočnila ekumenická pobožnosť.

Mikuláš
Dňa 7. decembra 2013 popoludní riaditeľka materskej školy Katarína Zelienková v rozhlase pozývala všetky deti na námestie, kde im Mikuláš spolu s Anjelom a Čertom doniesli darčeky. Pomedzi snehové vločky sa v rozhlase niesli vianočné pesničky a básničky za ktoré dostali deti sladký balíček.

Vianočná
akadémia
Vianočná akadémia sa v sokolovni uskutočnila dňa 19. decembra 2013. Opäť deti materskej školy a žiaci základnej školy pre rodičov a prítomných predviedli bohatý program plný básničiek, pesničiek, scénok a tancov s vianočnou tematikou. O bezplatné ozvučenie sa postaral s technikou rímsko-katolícky farár. Pri okolitých stoloch boli ponúkané na predaj žiacke výrobky.

Základná
škola
Keďže súčasné deti netravia toľko času zimnou sánkovačkou a guľovačkou tak bolo správne, aby sa od televízorov a počítačov po prázdninách v januári 2013 čo najrýchlejšie vrátili do školy. V januári navštívila základnú školu v Slovenskom Pravne medička a vysvetlila na nižšom stupni dôležitosť dentálnej hygieny. Dňa 5. februára 2013 sa uskutočnil zápis predškolákov do prvého ročníka a opäť to bolo púťavou formou plnenia úloh v podmorskom svete. Zápisu sa zúčastnilo 12 detí a to 4 chlapci a 8 dievčat, pričom 2 chlapci mali odklad školskej dochádzky. Vo februári v okresnom kole vo volejbale dievčenské družstvo žiačok obsadilo prvé miesto. Zaujímavou bola pre deti cestovateľská beseda s bývalým učiteľom Pavlom Golubičom, ktorý porozprával o svojich zážitkoch z cesty transsibírskou magistrálou cez Rusko, Mongolsko až do Číny. V marci netradičné prevedenie rozprávky o Popoluške prezentovali žiakom herci z divadla Clipperton z Banskej Bystrice. V apríli prišli pre žiakov prvého stupňa predviesť predstavenie Kohút a gunár detí zo základnej školy v Diviakoch. Mladí požiarnici spolu s členmi pravňanského Dobrovoľného hasičského zboru boli v máji pre ostatných žiakov ukázať ako sa hasí požiar. Život na dedine v minulosti predviedli deti zo základnej umeleckej školy v Mošovciach na výchovnom koncerte. Medzinárodný deň detí oslavovali žiaci školy už na konci mája divadelným predstavením Ezopových bájak v podaní zvolenského

divadla Maska. Rozprávky bratov Grimmovcov si mali možnosť pozrieť žiaci na výlete na Bojnickom zámku.

V júni 2013 navždy opustilo brány základnej školy 16 žiakov a to 11 chlapcov a 5 dievčat. Na Obchodnú akadémiu do Martina išli 2 žiačky. Na Gymnázium v Turčianskych Tepliciach prijali 1 žiaka. Až do Žiliny na Strednú priemyselnú školu stavebnú mala dochádzať 1 žiačka. Najviac 8 chlapcov išlo ďalej študovať na Spojenú školu do Martina. V Martine mali pokračovať aj 2 žiačky na Strednej odbornej škole (SOŠ) obchodu a služieb. 1 žiak mal nastúpiť v septembri na dopravnú SOŠ v Priekope. Opačnú stranu od Pravna si na ďalšie štúdium na SOŠ v Prievidzi vybral 1 žiak.

V septembri 2013 sa brány školy otvorili pre 105 žiakov, z toho 47 chlapcov a 58 dievčat. Prvýkrát do školských lavíc nastúpilo 9 detí a to 2 chlapci a 7 dievčat. Okrem týchto nováčikov na riaditeľskú stoličku dočasne, do výberového konania, zasadol Mgr. Peter Lukačovič.

V septembri si štvrtáci rozhlasovou reláciou pripomenuli Európsky deň jazykov a vyzvali aj ostatných spolužiakov na tvorbu plagátov na túto tému. Oktobrový zber papiera boli zástupcovia firmy Brantner Fatra s.r.o. vyhodnotiť a odmeniť v novembri, kde sa piatokom ako najúspešnejšej triede ušla sladká odmena v podobe torty. Najúspešnejší jednotlivec na škole a aj v celom Turci bol Kristián Paleš z 5.A, ktorý priniesol do zberu neuveriteľných 1.617 kg papiera. V októbri sa žiaci školy vybrali po stopách Štúrovcov. Navštívili rodisko Ľudovíta Štúra Modru, boli sa pozrieť v budove Národnej rady Slovenskej republiky a vystúpili na hrad Devín. V novembri žiaci druhého stupňa získavali body na rôznych stanovištiach jesenného branného preteku na tanečnom kole. Najúspešnejší boli šiestaci. Na konci novembra sa žiaci piateho až deviateho ročníka zúčastnili exkurzie do hvezdárne v Žiari nad Hronom. V decembri si žiaci právnianskej základnej školy mohli vyskúšať svoje vedomosti vo viacerých súťažiach ako napríklad študentský vedomostno-športový mix maratón, technická olympiáda alebo olympiáda zo slovenského jazyka a literatúry. V decembri si tri dievčenské a tri chlapčenské družstvá medzi sebou zmerali sily vo futbale. Predtým ako sa školáci rozprchlí na zimné prázdniny predviedli sa na Vianočnej akadémii rodičom a prítomným s pestrým programom.

Materská škola

Deti aj v novom roku 2013 čakali v škôlke ich obľúbené hračky. Zápisu do prvého ročníka sa zúčastnilo 12 detí, pričom dvom bol doporučený odklad školskej dochádzky. Detičkám v škôlke predviedli žiaci zo základnej školy v Diviakoch divadlo „Gunár a kohút“. Aj tento rok zavítali do materskej školy hasiči. Medzinárodný deň detí škôlkari strávili športovým dopoludním i popoludním a atraktívne pre nich bolo maľovanie na tvár. Pred prázdninami sa s budúročnými školákmi rozlúčili malými upomienkami a z rúk pani riaditeľky osvedčením o absolvovaní predprimárneho vzdelávania.

V septembri 2013 pani riaditeľka privítala v materskej škole 36 detí. Najviac bolo zo Slovenského Pravna a to 23 detí, ďalej dochádzali škôlkári 1 z Brieštia, 1 z Liešna, 3 z Kaľamenovej, 3 z Rudna, 3 z Jasenova, 1 z Dvorca a 1 z Abramovej. Ešte kým prišla zima deti boli na turistickú vychádzku a navštívili knižnicu. V predvianočný čas v škôlke zdobili perníčky. Mikuláš im priniesol malé darčeky a pred vianočnými prázdninami si posedeli pri vyzdobenom stromčeku.

Evanjelický cirkevný zbor

Do evanjelického kostola v roku 2013 doniesli ku krstu 9 detí, z toho zo Slovenského Pravna bolo len 1 dievčatko. Sobáše sa konali 3, pričom v 1 prípade bola nevesta zo Slovenského Pravna. Pani farárka v roku 2013 pochovala 9 ľudí, z

toho boli 4 Pravňanky a 1 Pravňan. Konfirmovaných bolo 9 detí, ale z toho boli len 2 dievčatá z Pravna.

Pravňanský cirkevný spevokol sa na Trojkráľový sviatok zúčastnil stretnutia spevokolov, spolu s ivančianskym v Háji. V apríli poslúžil slovom Božím v pravnianskom kostole misionár z USA Beven Stein.

V roku 2013 bola na fare vymenená strešná krytina a rekonštruované boli komíny.

Rímsko-
katolícky
farský úrad

V roku 2013 pán farár v rímsko-katolíckej farnosti Slovenské Pravno pokrstil 5 detí a 1 chlapec bol Pravňan. Do sobášnej matriky zaznamenal 2 sobáše, kde v jednom prípade nevesta bola obyvateľkou Pravna. Umrť bolo vo farnosti 13, pričom Pravňani boli 4 a to 3 muži a 1 žena. Sviatosť 1. svätého prijímania prijalo 7 detí, z toho 4 zo Slovenského Pravna.

V kostole sa v roku 2013 tak ako každý rok uskutočnili jarné a jesenné zbierky na charitu, na misie, na masmédiá a na seminár. Viacero významných udalostí sa udialo v okolitých obciach spadajúcich pod pravňanskú farnosť. Pán farár sa zúčastnil osláv obce a dobrovoľného hasičského zboru v Liešne, s príhovorom vystúpil na Veľkom Čepčine pri slávnosti „Príbeh zvonov“. Zúčastnil sa diecéznej púte na Velehrade.

Pán farár sa podieľal na charitatívnom zbere a rozdávaní šatstva i iných pre niekoho potrebných vecí. Uvažuje ako túto prospešnú činnosť môže rozšíriť, hlavne priestorovo, aby tí čo majú prebytok oblečenia, nábytku a iných predmetov doniesli a tí čo majú nedostatok sa ohlásili o pomoc.

Obecný
futbalový klub

Jarné kolá futbalovej sezóny v roku 2013 pokračovali bez neprihláseného dorastu a veľkým trápením žiakov. Tí až na jednu výhru v treťom zápase ostatné všetky prehrávali a tak boli neustále na chvoste tabuľky. Túto sezónu skončili jednou výhrou a 15 prehrami na 9. mieste. Muži začali na jar výhrou a postupom o priečku hore na 6.miesto. Následne sa striedali prehry, výhry a remízy a posúvanie medzi 5. až 7. miestom. Nakoniec sezónu zavŕšili výhrou, umiestnením na 5. priečke a celkovo piatimi výhrami, troma remízami a ôsmimi prehrami.

Nová sezóna v roku 2013 žiakom nepriniesla viac šťastia. Počas celej jesene sa držali na konci tabuľky na 9. mieste a zaznamenali len samé prehry. Na záver mali nula výhier, nula remíz a osem prehíer. Mužských družstiev nastúpilo do novej sezóny dvanásť. Pravňanskí futbalisti začali výhrou. I keď ďalší zápas prehrali boli na 6. priečke s tromi bodmi a rovnako tak ďalších šesť družstiev umiestnených podľa skóre. Ďalšou prehrou sa posunulo Pravno na 9. miesto. Následne pokračovali rovnakým scenárom zápasov dvakrát výhra, dvakrát prehra, opäť výhra a keď nasledovala prehra, porušili to dotiahnutím zápasu na remízu. V tabuľke sa presúvali medzi 7. až 5. miestom. Na jeseň skončili na 6. priečke piatimi vyhratými, piatimi prehratými zápasmi a jednou remízou.

Dobrovoľný
hasičský
zbor

„Fašangovanie“ sa v obci uskutočnilo 9. februára 2013. Zasneženými cestami chodili z domu do domu fašiangové maškary s pokladníkom a v doprovode harmonikárov a trubkára. Večer sa Pravňania mohli ísť zabaviť na tanečnú zábavu skupiny Trios, vyhrať cenu z bohatej tomboly a polnočne si zamaškriť na praženici.

V roku 2013 sa zvýšil počet požiarnikov v členskej základni na 96 členov, z toho 18 žien a 8 mladých požiarnikov.

Taktické cvičenie hasičov sa uskutočnilo 19. októbra 2013 na Dubovom a zúčastnili sa ho 4 členovia. Taktiež v októbri 2013 bolo aj tréningové cvičenie v Slovenskom Pravne.

Dňa 8. júna 2013 boli dve družstvá hasičov z Pravna na okresnej požiarnej súťaži na Turčeku, kde družstvo mužov do 35 rokov skončilo na 22. mieste a družstvo dorastu obsadilo pekné 3. miesto. Malí požiarnici sa 25. júna 2013 zúčastnili okresného kola súťaže Plameň na Malom Čepčine, kde sa chlapci umiestnili na 11. mieste. Dorastenci boli 7. septembra 2013 na pohárovej súťaži v Socovciach a na nočnej súťaži na Turčeku, kde skončili na 17. mieste. Na súťaži v brannom preteku, ktorá sa konala 21. septembra 2013 v Slovenskom Pravne sa malí požiarnici - dievčatá umiestnili na 7. mieste, chlapci na 10. mieste a v požiarom útoky chlapčenské družstvo skončilo na 11. mieste.

V roku 2013 požiarnici zo Slovenského Pravna našťastie v obci nemuseli zasahovať pri žiadnom požiari, ale boli hasiť trávnatý porast v katastrálnom území Abramovej.

Poľovnícke združenie Holý vrch

Počet členov v Poľovníckom združení Holý vrch bol aj v roku 2013 rovnaký a to 24 členov. V revíri bolo ulovených 14 ks srnčej zveri. Z jelenej zveri zastrelili 13 jeleňov, 19 jeleníc a 15 jelenčiat. Plánovaný odstrel diviacej zveri bol realizovaný v počte 1 diviak, 12 lanštiakov a 11 prasiec. V revíri sa podarilo streliť 1 vlka. Najlepšie trofejové kusy strelili Ján Hanus srnca s bodovou hodnotou 117,45 bodu CIC, za čo získal striebornú medailu a Libor Ličko ml. jeleňa s bodovou hodnotou 188,81 bodu CIC za čo dostal bronzovú medailu. Rovnakú bronzovú medailu získal Dušan Gríger za uloveného diviaka s bodovou hodnotou 111,25 bodu CIC. V roku 2013 sa v Poľovníckom združení konali skúšky duričov.

Demokratická únia žien

V roku 2013 členky spolku Demokratickej únie žien, teda hlavne členky spevokolu všetku svoju snahu venovali príprave programu k 900. výročiu prvej písomnej zmienky o obci. Samozrejme pred oslavami mali brigádu a miestne kultúrne stredisko vyblýskali. Spolupodieľali sa svojimi a zdedenými výtvormi výšiviek, kobercov, fotiek a iných predmetov na výstavke dedičstva Pravňanov, ktorá bola súčasťou osláv.

Základná organizácia – Združenie technických športových činností

Dňa 14. apríla 2013 sa uskutočnila strelecká súťaž o putovný pohár oslobodenia Slovenského Pravna. Súťažilo 12 streleckých trojíc z Martina, Turian, Turčianskych Teplíc, Trnova, Jazernice a 1 jednotlivkyňa, Martina Lilgová, zo Slovenského Pravna. Našu obec ďalej reprezentovali Jozef Páleš, Ján Hruz, Andrej Hruz a v druhom družstve Gustáv Blažek, Michal Vráb a Miroslav Páleš. Prvé miesto si vystrelala trojica strelcov z Turian A. Druhé miesto získal tím ŠKP Martin I. a tretí stupienok obsadilo družstvo Mesta Martin II. Za jednotlivcov s tesným rozdielom získal prvenstvo Ondrej Holko z Turian. Druhý bol o dva body horší jeho spolustrelec z rovnakého družstva Miloš Liška a na treťom mieste sa umiestnil o bod horší Branislav Glejtek z Martina.

Miestna ľudová knižnica

V roku 2013 klesol počet čitateľov skoro o 20 ľudí oproti predchádzajúcemu roku. V knižnici bolo teda evidovaných 62 čitateľov z toho 46 dospelých a 16 detí do pätnásť rokov. V roku 2013 navštívilo knižnicu 849 záujemcov o dobrú knihu, ktorí si vypožičali spolu 2672 kníh a 154 časopisov. Vyberať si mohli z rôznorodej ponuky beletrie, náučnej a odbornej literatúry a štyroch druhov časopisov. Knižný fond tvorilo

4864 kníh. V roku 2013 pribudlo do knižnice 121 kníh, z toho 39 zakúpených v hodnote 129,- € a 82 darovaných. Vyradených bolo 23 kníh.

Turiec Agro

V roku 2013 obhospodarovala spoločnosť Turiec Agro v katastrálnom území Slovenského Pravna cca 667 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 462 ha ornej a 205 ha trvalého trávnatého porastu. Tento stav sa po žatve zmenil, keď bol poraný aj trvalý trávnatý porast. Raž ozimnú vysiali na 27 ha a výnos z nej bol 7,01 t/ha. Pšenica jarná bola na 72 ha s výnosom 6,05 t/ha. V roku 2013 po ročnej prestávke opäť zasiali aj tritikale (hybrid pšenice a raže) na 92 ha a výnos mali 6,16 t/ha. Na 123 ha pestovali kukuricu na siláž a výnos bol 35,72 t/ha. Lucerka na senáž bola na 148 ha a zo 4 kosieb získali 17,44 t/ha. Lucerka na seno bola na 32 ha a výnos bol 2,34 t/ha. Na trávinatej ploche získali na 165 ha trávnu senáž s výnosom 6,37 t/ha a seno na 40 ha s výnosom 3,14 t/ha. Z obilných polí bola slama na 191 ha a výnos z nej mali 4,15 t/ha.

Súkromní podnikatelia

V roku 2013 bola pri kaderníctve Miriam Felcanovej otvorená nová prevádzka Pizza Bar Mischel, kde sa v letných dňoch dalo sedieť aj na vonkajšej terase. Za zdravotným strediskom sme si v horúcich dňoch mohli pochutnať na zmrzline v stánku, ktorý prevádzkoval Miroslav Pastierovič. V starej požiarnej zbrojnici začala rekonštruovať priestory Monika Janotová a plánovala tam otvoriť prevádzku rýchleho občerstvenia.

Počasie

Nový rok 2013 začal zubatým slniečkom a dennými 2 °C. Toto však na druhý deň vystriedali mračná a slabé sneženie, teplota klesla na 0 °C. Ďalšie dni sa striedal sneh s dažďom. Aj pracovný týždeň po sviatku Troch kráľov pribúdalo pri mínusových teplotách snehovej pokrývky. Do konca januára sa striedali snehové dni so zamračenými. Snehu bolo toľko, že ku koncu mesiaca posledný pracovný deň (25.1.) sa pri silnom vetre robili záveje a cesta z práce sa mnohým značne predĺžila. Február prišiel s menším oteplením, ale len natoľko, že cez deň bola ručička teplomeru nad nulou a tak padal „mokrec“. I keď občas boli mrazivé dni, prevažovali tie s plusovými dennými teplotami. V marci sa to zvýraznilo a cez deň bolo aj 10 °C. Sneh sa každým novým dňom priam strácal pred očami. V polovici marca, keď už sme sa tešili na jar, sa náhle ochladilo, nasnežilo a v správach hlásili kalamitu na niektorých územiach Slovenska.

Prvý jarný deň (20.3.) sa trochu vymykal z tohto zimného času. Bolo 10 °C a vykúkalo slniečko, ale už na ďalší deň sa opäť pokazilo počasie bolo daždivo a ručička teplomeru vyšla len k 0 °C. Potom sme sa skoro každé ráno prebúdzali do snehovej pokrývky. Na Veľkonočný piatok (29.3.) sme namiesto maľovania vajíc mohli stavať zo snehu veľkonočných zajacov. Veľkonočný pondelok (1.4.) bol chladný a veterný s teplotou okolo 0 °C. Výkyvy počasia, kde sme sa ráno budili do novej snehovej pokrývky a silného vetra spôsobili haváriu aj za Pravnom smerom na Martin, kedy v ostrej zákrute „Pri kríži“ skončil kamión v priekope a len čo ho vytiahli skončil v hrádzi ďalší. Toto bol posledný pokus pani zimy, potom sa už len otepľovalo. Slniečko dni pomaly zohrievalo najprv len na 4 - 6 °C v polovici apríla už na 15-18 °C. Krásne slnečno pokračovalo aj s príchodom mája, teplomer už ukazoval 26 °C. S príchodom zamrznutých (12.5.) sa zadaždilo a ochladilo na denných 14 °C. Až do Medarda (8.6.) nás každý nový deň častoval dažďom a dennými 18 až 20 °C. Na Medarda a po ňom už bolo krásne, ráno 16 °C a cez deň 25-28 °C. To takto predčasne prišlo leto.

Prvý letný deň bol krásny, slnečný a horúci. Ručička teplomeru sa blížila k 30 °C. Po Jánovi (24.6.) sa asi na týždeň ochladilo na denných 16 - 18 °C a skoro každý deň pršalo. Takmer celý júl bol pekný letný s rannými 18 - 20 °C a s dennými 27 - 30 °C. Daždivé a zamračené dni sa dali spočítať na prstoch jednej ruky. Letné počasie pokračovalo aj v auguste, kedy len pomaly klesali ranné teploty na 8 – 12 °C. Ku koncu augusta sa trochu zadaždilo. Deti išli prvýkrát do školy v novom školskom roku v sprievode slnka pri ranných 8 °C a na obed odchádzali domov pri 22 °C. Do polovice septembra sa striedali slnečné dni s daždivými. V polovici tohto mesiaca sa tak ochladilo, že v niektorých domácnostiach si aj prikúrili. Ráno teplomer ukazoval 6 °C a cez deň vystúpila ortuť len na 11 °C.

S dažďom sme sa presunuli do jesene. Celý prvý jesenný deň bol upršaný a na teplomere bolo len okolo 14 °C. Ďalšie dni sa slniečko sporadicky ukazovalo, ale na konci septembra nás už ráno prekvapil mrazík (– 2 °C). Do polovice októbra sme si mohli užívať babie leto pri ranných 6 °C a denných 18 °C. Len málo dní v októbri spáchlo alebo bolo zamračených a párkrát sme sa zobudili do mliečnej hustej hmly. Na sviatok Všetkých svätých sviečky pekne horeli, lebo svietilo slnko a na teplomere vybehla ortuť na 16 °C. Ďalšie dni boli daždivé a chladné. Aj Martin (11.11.) neprišiel na bielom koni ale s krhlou plnou vody. Na Katarínu (25.11.) sa dážď zmenil na snehový poprašok, ale pri 7 °C sme chodili po blatovej kaši. Nasledujúce dni bol sneh ráno na strechách a poliach a aj sa chvíľu cez deň udržal, keď boli 4 °C. Na Mikuláša (6.12.) sa pre radosť detí a starost' dospelých vytvorila trvalá snehová vrstva, ktorá následne pribúdala. Dopomáhali tomu aj ranné mrazíky – 4 °C a denné 4 °C. Do zimy sa, ale sneh roztopil.

S príchodom zimy sneh úplne zmizol a bol len pri cestách v „sivých“ kamienkových kôpkach. Takže Vianoce sme mali len farebne vysvietené a nie snehovo biele. Dni boli sychravé a daždivé. Ráno bolo okolo 3 °C a cez deň stúpila ručička na 5 – 7 °C. Aj Silvester bol mračný, akurát padlo pár drobných vločiek, ktoré sa pri 3 °C po dopadnutí na zem hneď topili.

Zapísala obecná kronikárka Mgr. Zdenka Blašková.

Zápis do kroniky za rok 2013 bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva v Slovenskom Pravne dňa 6. novembra 2014.

Ing. Marta Hruzová
starostka obce